

ਅਪੀਲੀ ਸਿਵਲ ਜੇ.ਜੇ

ਦੀਨ ਦਿਆਲ, - ਪਟੀਸ਼ਨਰ,

ਬਨਾਮ

ਭਾਰਤ ਦੀ ਯੂਨੀਅਨ, (2) ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ, -
ਉੱਤਰਦਾਤਾ।

1953 ਦਾ ਸਿਵਲ ਆਰਐਲਐਫਬੀਐਨਐਲ ਨੰਬਰ 75।

ਨੁਕਸਾਨ—ਦਾ ਮਾਪ—ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਿਯਮ, ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ।

1956. *Limitation Act (IX of 1908)—Section 3—Bar of limitation not pleaded, and not arising on proved facts, be whether can be allowed to raised.*
April 4th.

29 ਅਗਸਤ, 1947 ਨੂੰ ਡੀਐਨ ਨੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਮੁਹੰਮਦਨ ਮਾਲਕਾਂ ਤੋਂ 1,50,000 ਮਣ ਅੱਗ ਦੀ ਲੱਕੜ ਖਰੀਦੀ। 4 ਅਕਤੂਬਰ, 1947 ਨੂੰ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ, ਕਮਲ ਨੇ ਇਸ ਅੱਗ ਦੀ ਲੱਕੜ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਹੁਕਮ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ। 17 ਨਵੰਬਰ, 1947 ਨੂੰ, ਡੀਐਨ ਨੇ ਜੰਮੀ ਹੋਈ ਅੱਗ ਦੀ ਲੱਕੜ ਨੂੰ ਛੱਡਣ ਲਈ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਨੂੰ ਪੱਤਰ ਲਿਖਿਆ। ਇਸ ਦੌਰਾਨ, ਇਵੈਕੂਈ ਜਾਇਦਾਦ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਕਾਨੂੰਨ 14 ਸਤੰਬਰ, 1947 ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ। 12 ਜਨਵਰੀ, 1948 ਨੂੰ, ਡੀਐਨ ਨੇ ਕਟੋਡੀਅਨ ਵਿਭਾਗ ਨੂੰ ਵਿਕਰੀ ਦੀ ਮਾਨਤਾ ਦੇਣ ਦਾ ਆਪਣਾ ਦਾਅਵਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਵਿਕਰੀ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ। ਇਸ ਹੁਕਮ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ 79,000 ਮਣ ਅੱਗ ਦੀ ਲੱਕੜ ਡੀ.ਐਨ. ਨੂੰ ਸੌਂਪੀ ਗਈ। 16 ਅਗਸਤ, 1950 ਨੂੰ, ਡੀਐਨ ਨੇ ਬਕਾਇਆ ਦੀ ਵਾਪਸੀ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਮੁਕੱਦਮਾ ਲਿਆਂਦਾ।

71,000 ਮਣ ਅੱਗ ਦੀ ਲੱਕੜ ਜਾਂ ਡੀਐਸ ਕੀਮਤ ਦੇ ਭਾਰਤ ਯੂਨੀਅਨ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕਿ ਬਾਰੀਕ ਲੱਕੜ ਇਸ ਦੇ ਅਫਸਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਜਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕਹਿਣ 'ਤੇ ਖਾ ਗਈ ਸੀ।

ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪਰਿਵਰਤਨ ਦੀ ਮਿਤੀ 'ਤੇ ਮੁੱਲ ਨੂੰ ਹਰਜਾਨੇ ਦਾ ਮਾਪ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਉਹ ਨਿਯਮ ਹੈ ਜੋ ਇੰਗਲੈਂਡ ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਇਸਦਾ ਪਾਲਣ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਇਹ ਵੀ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਸੀਮਾ ਦਾ ਸਵਾਲ ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਉਠਾਇਆ ਜਾਂਦਾ, ਇਸ ਨੂੰ ਉਠਾਉਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੱਥਾਂ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਸਾਬਤ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ 'ਤੇ ਸੀਮਾ ਦਾ ਸਵਾਲ ਹੀ ਪੈਦਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ।

ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ ਇੰਡੀਆ, ਬਨਾਮ ਮੁਰਲੀਧਰ ਅਗਰਵਾਲਾ (1), ਸਟੋਵੇ ਬਨਾਮ ਬੇਨਸਟੇਡ (2), ਅਤੇ ਲੇਵਿਸ ਪੁਗ-ਇਵਾਨਸ ਪੁਗ ਬਨਾਮ ਆਸੂਤੋਸ਼ ਸੇਨ ਅਤੇ ਹੋਰ (3)। 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ।

ਅਸਲੀ ਸੂਟ ਹੋ। 7 ਦਾ 1953, ਦੀਨ ਦਿਆਲ ਬਨਾਮ ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ ਇੰਡੀਆ, ਨੂੰ ਹੋਬਲ ਮਿਸਟਰ ਜਸਟਿਸ ਫਲਸ਼ਾ ਅਤੇ ਮਾਨਯੋਗ ਮਿਸਟਰ ਜਸਟਿਸ ਕਪੂਰ ਦੁਆਰਾ 10 ਅਗਸਤ, 1953 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਫਾਈਲ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਫੈਸਲੇ ਲਈ ਸੀਨੀਅਰ ਸੁਬਾਰਡੀਨੇਟ ਜੱਜ, ਕਰਨਾਲ ਦੀ ਅਦਾਲਤ।

ਰੁਪਏ ਦੀ ਵਸੂਲੀ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮਾ 2£7 £70-14-0।

ਏ.ਐਨ. ਗਰੇਵਰ ਅਤੇ ਰਾਜ ਕੁਮਾਰ ਅਗਰਵਾਲ, ਪੇਟੀਸ਼ਨਰ ਲਈ ।

ਐਸ.ਐਮ. ਸੀਕਰੀ, ਐਡਵੋਕੇਟ-ਜਨਰਲ, ਅਤੇ ਐਨ. ਆਈ* ਸਲੂਜਾ, ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਵਾਲਿਆਂ ਲਈ।

- (1) ਏਆਈਆਰ 1952 ਅਸਾਮ 141
- (2) (1909) 2 KB 415
- (3) ਏਆਈਆਰ 1929 ਪੀਸੀ 69

ਕਪੂਰ, ਜੇ.

ਕਪੂਰ, ਜੇ.—ਇਹ ਸੂਟ ਦੀਨ ਦਿਆਲ ਨੇ ਲਿਆਂਦਾ ਹੈ, ਮੈਸਰਜ਼ ਦੇ ਮਾਲਕ ਲਖੀ ਰਾਮ-ਦੀਨ ਦਿਆਲ ਦਿੱਲੀ ਮੂਲ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਪੱਛਮੀ ਪੰਜਾਬ ਦੇ 71,000 ਮਣ ਬਾਲਣ ਦੀ ਲੱਕੜ ਦੀ ਵਾਪਸੀ ਲਈ ਜਿਸਦੀ ਕੀਮਤ ਰੁਪਏ ਹੈ। 1,77,500 ਅਤੇ ਵਿਆਜ ਰੁ. 30,470-14-0 ਹਰਜਾਨੇ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਮਾਲ ਦੀ ਕੀਮਤ 'ਤੇ ਪ੍ਰਤੀ ਸਾਲ 6 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਦੀ ਦਰ ਨਾਲ ਜਾਂ ਬਦਲਵੇਂ ਮੂਲ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਰੁਪਏ ਲਈ ਇੱਕ ਫ਼ਰਮਾਨ। 2,07,970-14-0 ਕੀਮਤ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਤੇ ਇਸ 'ਤੇ 6 ਫੀਸਦੀ ਸਾਲਾਨਾ ਦੇ ਹਿਸਾਬ ਨਾਲ ਵਿਆਜ ਅਤੇ ਸੂਟ ਆਦਿ ਦੀ ਲਾਗਤ।

ਦੀਨ ਦਿਆਲ ਮੈਸਰਜ਼ ਲਖੀ ਰਾਮ-ਦੀਨ ਦਿਆਲ ਦਾ ਮਾਲਕ ਹੈ ਅਤੇ ਪਾਕਿ ਟੈਨ ਵਿਚ ਲੱਕੜ ਦਾ ਵਪਾਰੀ ਸੀ ਅਤੇ ਵੰਡ ਦੇ ਬਾਅਦ ਉਹ ਹੁਣ ਭਾਰਤ ਵਿਚ ਪਰਵਾਸ ਕਰ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਸ ਨੇ ਦੋਸ਼ ਲਾਇਆ ਕਿ 29 ਅਗਸਤ, 1947 ਨੂੰ ਉਸ ਨੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਮੁਹੱਮਡਨ ਮਾਲਕਾਂ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਮਾਤਰਾ ਵਿੱਚ ਬਾਲਣ ਦੀ ਲੱਕੜ 1000 ਰੁਪਏ ਵਿੱਚ ਖਰੀਦੀ ਸੀ। 2,11,250 ਜੋ ਉਸੇ ਦਿਨ ਅਦਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ ਅਤੇ ਇਸ ਦਾ ਸਬੂਤ ਪੇਪਰ ਬੁੱਕ ਦੇ ਪੰਨਾ 119 'ਤੇ ਇੱਕ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀ ਤੋਂ ਮਿਲਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਇੱਕ ਪੱਤਰ ਹੋਣ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਥਾਵਾਂ 'ਤੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਮਾਤਰਾ ਵਿੱਚ ਬਾਲਣ ਦੀ ਲੱਕੜ ਦੀ ਵਿਕਰੀ ਦਾ ਸਬੂਤ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਤਿੰਨ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ। ਇਸ ਪੱਤਰ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਭੁਗਤਾਨ ਅਸਲ ਵਿੱਚ 10 ਸਤੰਬਰ, 1947 ਨੂੰ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਸੀ, ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਸਟਾਕ ਨੂੰ ਫ੍ਰੀਜ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਤਾਂ ਵੇਚਣ ਵਾਲੇ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਨਹੀਂ ਸਨ ਅਤੇ ਮੁਆਵਜ਼ਾ, ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਹੋਵੇ, ਖਰੀਦਦਾਰਾਂ ਨੂੰ ਅਦਾ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਸੀ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਵਿਗਾੜ ਵਾਲੀਆਂ ਸਥਿਤੀਆਂ ਕਾਰਨ ਮਾਲ ਘੱਟ ਪਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ ਤਾਂ ਵੇਚਣ ਵਾਲੇ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਨਹੀਂ ਸਨ ਪਰ ਕੀਮਤ ਬਰਾਬਰ ਅਦਾ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਸੀ। ਕੀਮਤ ਉਸੇ ਦਿਨ ਇਨਾਮ ਉੱਲਾ, ਨਿਸਾਰ ਅਹਿਮਦ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਨੂੰ ਨਕਦੀ ਵਿੱਚ ਅਦਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਜਿਸਦਾ ਸਬੂਤ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀ ਪੀ. 7 ਤੋਂ ਮਿਲਦਾ ਹੈ। ਮੁਦਈ ਨੇ ਬਿਆਨ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਤੋਂ ਲਿਆਂਦੇ ਪੈਸੇ ਵਿੱਚੋਂ ਨਕਦ ਭੁਗਤਾਨ ਕੀਤਾ ਸੀ ਅਤੇ ਜੋ ਉਸ ਦੇ ਵਿਅਕਤੀ ਉੱਤੇ ਸੀ। ਅਤੇ ਉਸਨੇ ਵਿਕਰੇਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਉਹੀ ਭੁਗਤਾਨ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਵੇਚੇ ਗਏ ਸਮਾਨ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਲੈ ਲਿਆ। ਇਹ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਕਰਨਾ ਔਖਾ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇੰਨੀ ਵੱਡੀ ਰਕਮ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਉਸ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਹ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਪਰ ਇਹ ਕੇਸ ਨਾਲ ਬੇਬੁਨਿਆਦ ਹੈ।

4 ਅਕਤੂਬਰ, 1947 ਨੂੰ, ਕਮਾਲ ਦੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਦੀਨ ਦਿਆਲ ਨੇ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਜਿਸ ਨੂੰ ਪ੍ਰੀਟੀਜ਼ ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ਼ ਫਰੀਜ਼ਿੰਗ ਆਰਡਰ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਸਫ਼ਾ 121 ਇੰਡੀਆ (2) ਸਟੇਟ ਆਫ਼ ਦਾ ਪੇਪਰ ਬੁੱਕ 'ਤੇ ਪੀਡਬਲਯੂ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਹੁਕਮ ਦਾ ਸੰਚਾਲਨ ਹਿੱਸਾ ਹੈ-
'ਕਪੂਰ, ਜੇ.

"* * * ਸਵਾਲ ਵਿੱਚ ਬਾਲਣ ਦੀ ਲੱਕੜ ਦਾ ਸਾਰਾ ਸਟਾਕ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਫ੍ਰੀਜ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਨੂੰ * * * *" ਦੇ ਨਿਪਟਾਰੇ 'ਤੇ ਰੱਖਿਆ ਜਾਵੇਗਾ।

ਇਸ ਦੀਆਂ ਕਾਪੀਆਂ ਸਾਰੇ ਤਹਿਸੀਲਦਾਰਾਂ, ਸਾਰੇ ਸਟੇਸ਼ਨ ਹਾਊਸ ਅਫਸਰਾਂ, ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਦੇ ਸਾਰੇ ਸਟੇਸ਼ਨ ਮਾਸਟਰਾਂ ਅਤੇ ਸ਼ਰਨਾਰਥੀ ਅਫਸਰ, ਕੁਰੂਕਸ਼ੇਤਰ ਕੈਂਪ ਨੂੰ ਜਾਣਕਾਰੀ ਲਈ ਭੇਜੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ। 17 ਨਵੰਬਰ, 1947 ਨੂੰ, ਮੁਦਈ ਨੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ, ਕਮਲ ਨੂੰ ਇੱਕ ਪੱਤਰ, ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀ ਪੀ. 69, ਲਿਖਿਆ, "ਕਮਲ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਵਿੱਚ ਜੰਮੇ ਬਾਲਣ ਦੇ ਸਟਾਕ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਕਰਨ" ਲਈ ਕਿਹਾ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਉਸਨੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਥਾਵਾਂ 'ਤੇ ਪਈਆਂ ਬਾਲਣ ਦੀ ਲੱਕੜ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਸੰਕੋਤ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਉਸਨੇ ਝਟਕਿਆਂ ਦੀ ਰਾਖੀ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਚੌਕੀਦਾਰ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤੇ ਹਨ ਅਤੇ ਉਸਨੇ ਇਹ ਵੀ ਅਰਦਾਸ ਕੀਤੀ ਕਿ ਉਹ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ, ਲੁਧਿਆਣਾ ਅਤੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਿਆਂ ਵਿੱਚ ਬਾਲਣ ਦੀ ਲੱਕੜ ਭੇਜਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦੇਵੇ। ਜਲੰਧਰ ਜ਼ਿੱਥੇ ਵਸਤੂਆਂ ਦੀ ਬਹੁਤ ਘਾਟ ਸੀ। 1 ਦਸੰਬਰ, 1947 ਨੂੰ, ਮੁਦਈ ਨੇ "ਲੱਕੜੀ ਛੱਡਣ" ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ, ਕਮਲ ਨੂੰ ਇੱਕ ਹੋਰ ਪੱਤਰ ਲਿਖਿਆ। ਉਸਨੇ ਉਸਨੂੰ ਸੰਕੋਤ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਪੂਰਬੀ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਬਾਲਣ ਦੀ ਲੱਕੜ ਦੀ ਘਾਟ ਹੈ, ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਉਸਨੂੰ "ਲੱਕੜ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਨਾਲ ਸਿੱਝਣ ਲਈ ਇਹਨਾਂ ਭੰਡਾਰਾਂ ਨੂੰ ਘਾਟੇ ਵਾਲੇ ਕਸਬਿਆਂ ਵਿੱਚ ਲਿਜਾਣ ਲਈ ਤਰਜੀਹੀ ਸਹਾਇਤਾ ਦਿੱਤੀ ਹੈ" ਅਤੇ ਉਸਨੂੰ ਆਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਇਸ ਨਾਲ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਸੰਪਰਕ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣ ਅਤੇ ਸਮੇਂ-ਸਮੇਂ ਤੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੇਣ ਲਈ. ਚਿੱਠੀ ਦਾ ਹੇਠਲਾ ਹਿੱਸਾ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹੈ-

"ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਸਿਵਲ ਸਪਲਾਈਜ਼ ਨੇ ਵੀ ਤੁਹਾਨੂੰ ਸਾਡੇ ਸਟਾਕ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਲਈ ਬਹੁਤ ਹੀ ਦਿਆਲਤਾ ਨਾਲ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਹੈ, - ਆਪਣੇ ਪੱਤਰ ਨੰਬਰ 1126-FC-471745, ਮਿਤੀ 25 ਨਵੰਬਰ, 1947 ਰਾਹੀਂ।"

ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਪੱਤਰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮੁਦਈ ਨੇ ਵੈਗਨ ਲੈਣ ਲਈ ਤਰਜੀਹੀ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ ਸੀ।

ਦੀਨ ਦਿਆਲ ਬਾਲਣ ਨੂੰ ਹਿਲਾ ਕੇ ਬੇਨਤੀ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਸਟਾਕ " . ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ।
 ਦੀ ਯੂਨੀਅਨ
 ਭਾਰਤ (2) ਰਾਜ

ਪੰਜਾਬ ਦੇ 7 ਦਸੰਬਰ, 1947 ਨੂੰ ਮੁਦਈ ਨੇ "ਸੀ.ਸੀ. ਕਰੂਕਸ਼ੇਤਰ" ਨੂੰ ਇੱਕ ਹੋਰ ਪੱਤਰ ਲਿਖ ਕੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਬਾਲਣ ਦੀ ਲੱਕੜ ਦਾ ਸਟਾਕ ਮੋਹਮ ਮੇਡਨ ਦੇ ਮਾਲਕਾਂ ਤੋਂ ਖਰੀਦਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਨਾ ਤਾਂ ਦੁਬਾਰਾ ਲਿਜਾਇਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਕਬਜ਼ਾ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਡਾਇਰੈਕਟਰ, ਸਿਵਲ ਸਪਲਾਈ ਦੁਆਰਾ ਤਰਜੀਹੀ ਮੂਵਮੈਂਟ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

14 ਸਤੰਬਰ, 1947 ਨੂੰ, ਪੂਰਬੀ ਪੰਜਾਬ ਇਵੈਕੂਈ (ਪ੍ਰਾਪਰਟੀ ਦਾ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ) ਆਰਡੀਨੈਂਸ IV, 1947 ਦਾ ਇੱਕ ਆਰਡੀਨੈਂਸ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਦੀ ਧਾਰਾ 5 ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਆਰਡੀਨੈਂਸ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਨਿਗਰਾਨ ਨਿਕਾਸੀ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦਾ ਸਥਿਤੀ ਸੈਸ਼ਨ ਕਰੇਗਾ ਅਤੇ ਅਜਿਹੀ ਜਾਇਦਾਦ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਰੱਖਣ ਲਈ ਸਾਰੇ ਉਪਾਅ ਕਰੇ। ਇਸ ਆਰਡੀਨੈਂਸ ਦੀ ਧਾਰਾ 6 ਨੇ ਕਬਜ਼ਾ ਲੈਣ ਦੇ ਢੰਗ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੇ ਹਨ ਅਤੇ ਸੰਪਤੀ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਜੇ ਕਿ ਸਿਰਫ ਚਲਣਯੋਗ ਹੈ, ਨਿਗਰਾਨ ਤੁਰੰਤ ਕਬਜ਼ਾ ਜਾਂ ਨਿਯੰਤਰਣ ਗ੍ਰਹਿਣ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਆਰਡੀਨੈਂਸ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਐਕਟ (1947 ਦਾ ਐਕਟ XIV) ਦੁਆਰਾ ਸੈਕਸ਼ਨ 4 ਦੁਆਰਾ ਬਦਲ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਦੀ ਸਾਰੀ ਨਿਕਾਸੀ ਸੰਪਤੀ - ਐਕਟ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਕਸਟਡੀਅਨ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ। ਇੱਕ ਬਾਅਦ ਦੇ ਕੇ. ਆਰਡੀਨੈਂਸ ਮਿਤੀ 16 ਜਨਵਰੀ, 1948 (1948 ਦਾ ਆਰਡੀਨੈਂਸ II) ਦੇ ਦੋ ਭਾਗ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ -5-ਏ ਅਤੇ 5-ਬੀ। ਸੈਕਸ਼ਨ 5-ਏ ਨੇ ਨਿਕਾਸੀ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਕੁਝ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਦੀ ਮਨਾਹੀ ਕੀਤੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਧਾਰਾ ਦੇ ਤਹਿਤ 15 ਅਗਸਤ, 1947 ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕਿਸੇ ਇਵੈਕੂਏ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਿਸੇ ਵੀ ਜਾਇਦਾਦ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਆਜ ਜਾਂ ਅਧਿਕਾਰ ਦਾ ਕੋਈ ਤਬਾਦਲਾ ਪ੍ਰਭਾਵੀ ਨਹੀਂ ਹੋਣਾ ਸੀ, 1947 ਨੂੰ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਲਈ। ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਇਸਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਉਸਦੇ (ਰੱਖਿਅਕ) ਦੁਆਰਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ। ਸੈਕਸ਼ਨ 5-ਬੀ ਅਪੀਲਾਂ ਅਤੇ ਸੇਧਾਂ ਲਈ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਸੈਕਸ਼ਨ 6, ਪਹਿਲਾਂ ਵਾਂਗ, ਨਿਕਾਸੀ ਸੰਪਤੀ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਲੈਣ ਲਈ ਕਸਟੋ ਡਾਇਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਦਾ ਹੈ।

12 ਜਨਵਰੀ, 1948 ਨੂੰ, ਮੁਦਈ ਨੇ ਪੂਰਬੀ ਪੰਜਾਬ ਇਵੈਕੂਈ ਪ੍ਰੋਪਰ ਐਫ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 6 ਦੇ ਤਹਿਤ ਦਾਅਵਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ, ਜਿਸ ਤੋਂ ਇਹ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਉਸਨੇ ਇਹ ਖਰੀਦਿਆ ਸੀ।

ਕੁਝ ਮੁਹੰਮਦ ਡੀਲਰਾਂ ਦੀਨ ਦਿਆਲ ਤੋਂ ਬਾਲਣ ਦਾ ਸਟਾਕ ਲਿਆ ਅਤੇ ਸਟਾਕ ਛੱਡਣ ਲਈ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕੀਤੀ। 20 ਜਨਵਰੀ, 1948 ਨੂੰ ਇਸ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਨੂੰ ਡਿਪਟੀ ਇੰਡੀਆ (2) ਸਟੇਟ ਕਸਟਡੀਅਨ , ਭਾਵ,

ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਦੇ ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦੁਆਰਾ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਉਸਨੇ ਹੇਠ ਲਿਖਿਆ ਹੁਕਮ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਜੋ ਕਪੂਰ, ਜੇ. ਪੇਪਰ ਬੁੱਕ ਦੇ ਪੰਨਾ 218 'ਤੇ ਅਪੀਲੀ ਆਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ:

“ਮੈਂ ਸਿਵਲ ਸਪਲਾਈ ਅਫਸਰ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਹਾਂ। ਦਾਅਵੇਦਾਰ ਨੂੰ ਕਨੂੰਨ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਆਪਣਾ ਦਾਅਵਾ ਸਬਾਪਤ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਸੰਪੱਤੀ ਕਾਫ਼ੀ ਮੁੱਲ ਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਕੋਲ ਸਬੂਤ ਨਿਰਣਾਇਕ ਨਹੀਂ ਹਨ। ”

*

ਵੱਲੋਂ ਇਸ ਸਬੰਧੀ ਸੂਚਨਾ ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਭੇਜ ਦਿੱਤੀ ਗਈ
ਪੱਤਰ, ਮਿਤੀ 21 ਜਨਵਰੀ, 1948 ਜੋ ਕਿ ਪੇਪਰ ਬੁੱਕ ਦੇ ਪੰਨਾ 149 'ਤੇ ਹੈ। ਇਸ ਦਾ ਸੰਬੰਧਤ ਹਿੱਸਾ ਹੈ-

“* * * ਇਸ ਲਈ, ਤੁਹਾਡਾ ਦਾਅਵਾ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।”

ਇਸ ਹੁਕਮ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਮੁਦਈ ਨੇ ਪੂਰਬੀ ਪੰਜਾਬ ਇਵੈਕੁਈਜ਼ (ਪ੍ਰਾਪਰਟੀ ਐਡਮਿਨਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ) ਐਕਟ, 1947 ਦੀ ਧਾਰਾ 7(5) ਦੇ ਤਹਿਤ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਕੋਲ ਅਪੀਲ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ, ਪਰ ਉਸ ਦੀ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਇੱਕ ਹੁਕਮ ਦੁਆਰਾ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ, ਮਿਤੀ

• 5 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1948 ਭਾਵੇਂ ਕਿ ਵਿਦਵਾਨ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਨੇ ਕਾਰਨ ਦੱਸੇ ਕਿ ਉਹ ਕਿਉਂ ਸੋਚਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਾਰਾ "ਲੈਣ-ਦੇਣ ਰੰਗੀਨ ਸੀ, ਉਸਨੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 5-ਏ (1) ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਦੇ ਕਾਰਨ ਕਿਸੇ ਵੀ ਮਾਮਲੇ 'ਤੇ ਕੋਈ ਅੰਤਮ ਫੈਸਲਾ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਜੋ " ਲੈਣ- ਦੇਣ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਨਿਗਰਾਨ ਦੁਆਰਾ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਪੰਨਾ 223 'ਤੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਅੰਤ 'ਤੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਨੇ ਕਿਹਾ-

“ਇਸ ਲਈ, ਹੋਰ ਵਿਚਾਰਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਲੈਣ-ਦੇਣ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਹ ਖੜ੍ਹਾ ਹੈ, ਇਸ ਟੈਸਟ ਦੁਆਰਾ ਬਰਕਰਾਰ ਨਹੀਂ ਰੱਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਕਿਹੜੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਅਤੇ ਕਿਹੜੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ, ਇਸ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨਾ

Din Dayal
v.
The Union of
India (2) State
of Punjab
Kapur, J.

ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ, ਕੀ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਦੀ ਸਮਰੱਥਾ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਪਰ, ਐਕਟ ਦੇ ਅਧੀਨ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਨਿਗਰਾਨ ਦੀ ਹੈ। ਮੈਂ, ਇਸ ਲਈ, ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਪਰ, ਖਰਚਿਆਂ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਆਦੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦਾ ਹਾਂ,"

ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮੇਰੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ ਉਸਨੇ ਇਹ ਸਵਾਲ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਕੀ ਇਸ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ, ਉਚਿਤ ਅਥਾਰਟੀ, ਭਾਵ, ਨਿਗਰਾਨ ਕੋਲ।

ਵਿਕਰੀ ਅਤੇ ਖਰੀਦ ਦੇ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਨੂੰ ਪੱਕਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨ ਦੇ ਡਿਪਟੀ ਕਟੋਡੀਅਨ ਦੇ ਹੁਕਮ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਕਟੋਡੀਅਨ ਕੋਲ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਸੀ। 31 ਮਾਰਚ, 1948 ਨੂੰ ਨਿਗਰਾਨ, ਪੰਜਾਬ, ਸ੍ਰੀ ਪੀ.ਐਨ. ਥਾਪਰ ਨੇ ਡਿਪਟੀ ਕਸਟੋਰ ਡਾਇਨ ਸ੍ਰੀ ਹਰਬੰਸ ਸਿੰਘ ਦੀਆਂ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਲਈ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ 29 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1948 ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਸਿਫਾਰਸ਼ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਵਿਕਰੀ ਨੂੰ ਮਾਨਤਾ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ, ਕਿ ਵਿਕਰੇਤਾ ਬਾਲਣ ਦੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਟਾਕਾਂ ਦੇ ਅਸਲ ਮਾਲਕ ਸਨ ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ - ਮੌਜੂਦਾ ਮੁਦਈ ਅਤੇ ਸਹਾਇਕ ਕਸਟਡੀਅਨ, ਕਰਨਾਲ ਦੁਆਰਾ ਸਾਂਝੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਝਟਕਿਆਂ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਨਿਗਰਾਨ ਨੇ 6 ਮਈ, 1949 ਨੂੰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਿਫਾਰਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰ ਲਿਆ ਅਤੇ ਵਿਕਰੀ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰਨ ਦਾ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤਾ (ਪੇਪਰ ਬੁੱਕ ਦੇ ਪੰਨਾ 149 'ਤੇ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਿਤ ਪੀ. 49) ਅਤੇ 12 ਮਈ, 1948 ਨੂੰ ਸ੍ਰੀ ਹਰਬੰਸ ਸਿੰਘ ਨੇ ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਇੱਕ ਪੱਤਰ ਭੇਜ ਕੇ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤਾ। ਉਸ ਨੂੰ ਕਿ ਨਿਗਰਾਨ ਨੇ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਕਿ-

“(1) ਉਹ ਵਿਕਰੀ ਜਿਸ ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਦਾਅਵੇ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਹੋਏ ਸਨ; ਅਤੇ

(2) ਵਿਕਰੀ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਵਿਚਾਰ ਅਧੀਨ ਜਾਇਦਾਦ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਸੌਂਪ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇ।”

ਮੁਦਈ ਨੇ ਮੰਨਿਆ ਕਿ ਬਾਲਣ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸਟਾਕ ਜੋ ਕਿ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਥਾਵਾਂ 'ਤੇ ਪਏ ਸਨ, 'ਚੋਂ 79,000 ਮਣ (ਪਿਹੋਵਾ ਰੋਡ 'ਤੇ 24,000 ਮਣ ਅਤੇ ਪਿੰਦਰਸੀ ਵਿਖੇ 55,000 ਮਣ) ਵਾਪਸ ਕਰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ ਅਤੇ ਉਸ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਹੈ ਕਿ 71,000 ਮਣ ਹੈ।

ਉਸ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਉਹ ਤਿੰਨ ਦੀਨ ਦਿਆਲ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਬਾਲਣ ਦੀ ਲੱਕੜ ਦਾ ਮੇਲ ਦਰਸਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀ ਪੀ. 16 (ਪੇਪਰ ਇੰਡੀਆ (2) ਸਟੇਟ ਬੁੱਕ ਦੇ ਪੰਨਾ 208 'ਤੇ) ਮਿਤੀ 13 ਜੂਨ, 1948, ਧੀਰਪੁਰ ਵਿਖੇ ਪਏ 20,000 ਮਣ ਅਣਜਾਬ ਲਈ ਹੈ, ਕਪੂਰ, ਜੇ. ਪੰਨਾ ਵਿਖੇ ਉਸੇ ਮਿਤੀ ਦੀ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀ ਪੀ. 17। 208 ਕੁਰੂਕਸ਼ੇਤਰ ਵਿਖੇ ਪਏ 45,000 ਮਣ ਲਈ ਹੈ ਅਤੇ ਸਫਾ 209 'ਤੇ 14 ਜੂਨ, 1948 ਦੀ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀ ਪੀ. 18 6,000 ਮਣ ਲਈ ਹੈ ਜੋ ਘੜੋਡਾ ਰੇਲਵੇ ਸਟੇਸ਼ਨ 'ਤੇ ਪਏ ਸਨ। ਇਹ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਪੀਡਬਲਯੂ 15 ਰਾਮਜੀ ਦਾਸ (ਪੇਪਰ ਬੁੱਕ ਦੇ ਪੰਨਾ 55 'ਤੇ) ਦੇ ਬਿਆਨ ਦੁਆਰਾ ਸਾਬਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ, ਜੋ ਸਬੰਧਤ ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਸਬ-ਇੰਸਪੈਕਟਰ, ਇਵੈਕੁਈ ਪ੍ਰਾਪਰਟੀ, ਕਮਲ ਸਨ।

ਮੁਦਈ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਧਾਰਾ 80, ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਕੋਡ ਦੇ ਤਹਿਤ 71,000 ਮਣ ਬਾਲਣ ਦੀ ਲੱਕੜ ਦੀ ਕੀਮਤ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਨੋਟਿਸ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਅਜਿਹਾ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਵਿੱਤ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੇ ਕੁਰੂਕਸ਼ੇਤਰ ਵਿਖੇ ਰਾਹਤ ਕੈਂਪ ਦੇ ਕੈਂਪ ਕਮਾਡੈਂਟ ਤੋਂ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ। ਇਸ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਦੇ ਪੈਰੇ 11 ਅਤੇ 12 (ਪੰਨਾ 197 'ਤੇ) ਦਰਸਾਉਂਦੇ ਹਨ ਕਿ 71,000 ਮਣ ਅੱਗ ਦੀ ਲੱਕੜ ਦਾ ਲੇਖਾ-ਜੋਖਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਸੰਕੇਤ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਨੂੰ 65,000 ਮਣ ਤੱਕ ਸੋਧਣਾ ਪੈ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਮੁਦਈ ਨੇ 16 ਅਗਸਤ, 1950 ਨੂੰ ਮੌਜੂਦਾ ਮੁਕੱਦਮਾ ਲੈ ਕੇ ਇਹ ਦੋਸ਼ ਲਾਇਆ ਕਿ ਉਸਨੇ ਕੁਝ ਮੁਸਲਮਾਨਾਂ ਤੋਂ ਅੱਗ ਦੀ ਲੱਕੜ ਖਰੀਦੀ ਸੀ, ਜਿਸ ਬਾਰੇ ਉਹ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਿਵੇਂ ਮੈਂ ਉੱਪਰ ਦੱਸਿਆ ਹੈ, ਉਸੇ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਵੱਖ-ਵੱਖ ਥਾਵਾਂ 'ਤੇ 1,50,000 ਮਣ ਬਾਲਣ ਦੀ ਲੱਕੜ ਪਈ ਹੈ। 79,000 ਮਣ ਵਾਪਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਪਰ 71,000 ਮਣ ਵਾਪਸ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਸਨੇ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਉਸਨੂੰ ਇੱਕ ਤਹਿਸੀਲਦਾਰ ਤੋਂ ਪ੍ਰਮਾਣ ਪੱਤਰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਇਆ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਤਸਦੀਕ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਉਸ ਸਮੇਂ ਦੀ ਮਾਰਕੀਟ ਕੀਮਤ ਰੁਪਏ ਸੀ। 2-8-0 ਪ੍ਰਤੀ ਮਣ, ਕਿ ਉਸ ਦੀਆਂ ਵਾਰ-ਵਾਰ ਬੇਨਤੀਆਂ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਬਚਾਓ ਪੱਖ 1 ਅਤੇ 2 ਦੇ ਸੇਵਾਦਾਰਾਂ, ਭਾਵ, ਭਾਰਤ ਯੂਨੀਅਨ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ, ਨੇ ਮੁਦਈ ਦੀ ਲੱਕੜ ਦੇ ਭੰਡਾਰ ਨੂੰ ਹਟਾਉਣਾ ਅਤੇ ਵਰਤਣਾ ਜਾਰੀ ਰੱਖਿਆ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ 71,000 ਮਣ ਵਰਤੇ ਗਏ ਸਨ, ਅਤੇ ਉਸਨੇ ਬਾਲਣ ਅਤੇ ਵਿਆਜ ਦੀ ਇਸ ਮਾਤਰਾ ਦੀ ਵਾਪਸੀ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਸੀ।

Din Dayal 6 ਫੀਸਦੀ 'ਤੇ ਜੋ ਕਿ ਰੁਪਏ 'ਤੇ ਆਉਂਦਾ ਹੈ। 30,470-14-0 ਜਾਂ 'ਰੁਪਏ ਲਈ ਇੱਕ
 The Union of ਫਰਮਾਨ ਦੇ ਬਦਲ ਵਿੱਚ। 2,07,970-14-0 ਕੀਮਤ ਅਤੇ ਵਿਆਜ ਵਜੋਂ 6
 India (2) State ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਸਲਾਨਾ।
 of Punjab

Kapur, J.

ਆਪਣੇ ਜਵਾਬ ਵਿੱਚ ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਨੇ ਮੁਦਈ ਦੇ ਸਾਰੇ ਦੋਸ਼ਾਂ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਯੂਨੀਅਨ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਕੈਪ ਕਮਾਂਡੈਂਟ ਨੂੰ ਮੁਦਈ ਦੇ ਸਟਾਕ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਜਾਂ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਦਾ ਯੂਨੀਅਨ ਤੋਂ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਸੀ। *ਹਿੱਸੇ ਦਾ ਲਿਖਤੀ ਬਿਆਨ ਵੀ ਲਾਏ ਗਏ ਸਾਰੇ ਦੋਸ਼ਾਂ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਕਿ *ਹੇ ਨੇ ਮੁਦਈ ਦੀ ਲੱਕੜ ਨੂੰ ਹਟਾਉਣ ਦਾ ਹੁਕਮ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਉਹ ਸਾਡੇ ਝਗੜੇ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਨੁਕਸਾਨ ਲਈ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨਹੀਂ ਸਨ। ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਮੁਦਈ ਕਿਸੇ ਵਿਆਜ ਲਈ ਸਿਰਲੇਖ ਵਾਲਾ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਦਾਅਵਾ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਸੀ। ਮੁਦਈ ਨੇ ਆਪਣੀ ਨਕਲ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਘ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਉਸਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਸਦਾ ਦਾਅਵਾ ਸਟਾਕਾਂ ਦੀ ਕੀਮਤ ਲਈ ਸੀ ਜੋ "ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਦੁਆਰਾ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਵਰਤੋਂ ਵਿੱਚ" ਬਦਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ।

ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜ ਦੁਆਰਾ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਮੁੱਦੇ ਤਿਆਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ:-

1. ਕੀ ਸੈਕਸ਼ਨ 80 ਸੀਪੀਸੀ ਦੇ ਤਹਿਤ ਮੁਦਈ ਨੰਬਰ 1 ਨੂੰ ਮੁਦਈ ' ਫਿ ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨੋਟਿਸ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਨੰਬਰ 1 ਦੇ ਲਿਖਤੀ ਬਿਆਨ ਵਿੱਚ ਨੋਟ ਕੀਤੇ ਗਏ ਪ੍ਰੀ-ਟੈਮਨਰੀ ਇਤਰਾਜ਼ਾਂ ਦੇ ਪੈਰਾ ਨੰਬਰ 1 ਅਤੇ 2 ਵਿੱਚ ਦੱਸੇ ਗਏ ਕਾਰਨਾਂ ਲਈ ਅਵੈਧ ਹੈ?

ਘਰੋਂਡਾ ਅਤੇ ਕੁਰੂਕਸ਼ੇਤਰ ਰੇਲਵੇ ਸਟੇਸ਼ਨ- ਮਿਸ ਤੋਂ ਡੀਐਮ ਦਿਆਲਾ ਦੀਵਾਨ ਮੁਹੰਮਦ ਇਸਹਾਕ ਮੁਹੰਮਦ ਸਾਦਿਕ ਦੀ ਯੂਨੀਅਨ , ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਹਕੀਮ ਇਨਾਮ ਉੱਲਾ ਉਮਾਨ ਇੰਡੀਆ (2) ਰਾਜ ਉੱਲਾ ਅਤੇ ਨਿਸਾਰ ਅਹਿਮਦ ਲਈ ਰੁਪਏ। ਪੰਜਾਬ ਦੇ 2,11,250 29 ਅਗਸਤ), 1947 ਨੂੰ ਅੱਗ ਕਿਸ ਦੀ ਸੀ- ਕਪੂਰ, ਜੇ.

4. ਕੀ ਮੁਦਈ ਵੱਲੋਂ ਉਪਰੋਕਤ ਰੇਲਵੇ ਸਟੇਸ਼ਨ 'ਤੇ ਪਿਆ ਬਾਲਣ ਦਾ ਸਟਾਕ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ, ਕਮਲ ਦੇ ਫਰੀਜ਼ ਕਰਨ ਦੇ ਹੁਕਮ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ?
5. ਉਪਰੋਕਤ ਰੇਲਵੇ ਸਟੇਸ਼ਨ 'ਤੇ ਪਏ ਬਾਲਣ ਦਾ ਕਿੰਨਾ ਸਟਾਕ ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਕਸਟੋਡੀਅਨ ਦੇ ਪੁਸ਼ਟੀਕਰਣ ਆਦੇਸ਼ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਡਿਲੀਵਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਕਿੰਨੀ ਕੁ ਦੁਬਾਰਾ - ਡਿਲੀਵਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ?
6. ਫ੍ਰੀਜ਼ਿੰਗ ਆਰਡਰ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣ ਦੌਰਾਨ ਜਾਂ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕਿਸੇ ਵੀ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਦੁਆਰਾ ਉਕਤ ਬਾਲਣ ਜਾਂ ਇਸ ਦਾ ਕੋਈ ਹਿੱਸਾ ਹਟਾਇਆ ਜਾਂ ਖਾਧਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਅਜਿਹਾ ਹੈ ਤਾਂ ਕਿੰਨਾ ਅਤੇ ਕੀ ਮੁੱਲ ਹੈ?
7. ਕੀ ਕੁਰੂਕਸ਼ੇਤਰ ਵਿਖੇ ਸ਼ਰਨਾਰਥੀ ਕੈਂਪ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੰਬਰ 1 ਦੀ ਦੇਣਦਾਰੀ ਸੀ ਅਤੇ ਕਿਸ ਮਿਆਦ ਲਈ, ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੰ. 2 ਦੀ ਦੇਣਦਾਰੀ ਅਤੇ ਕਿਸ ਮਿਆਦ ਲਈ, ਦੋਵਾਂ ਬਚਾਓ ਪੱਖਾਂ ਦੀ ਦੇਣਦਾਰੀ ਅਤੇ ਕਿਸ ਮਿਆਦ ਲਈ?
8. ਕੀ ਕੈਂਪ ਕਮਾਂਡੈਂਟ ਨੂੰ ਮੁਦਈ ਦੇ ਸਟਾਕ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਸੀ ਅਤੇ ਕੀ ਉਹ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸ਼ਰਨਾਰਥੀ ਕੈਂਪ ਲਈ ਵਰਤੇ ਗਏ ਸਨ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਅਜਿਹਾ ਹੈ ਤਾਂ ਕਿਸ ਸਮੇਂ ਅਤੇ ਪੜਾਅ 'ਤੇ?
9. ਕਿਸ ਰਾਹਤ ਲਈ, ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਹੈ, ਤਾਂ ਮੁਦਈ ਦਾ ਸਿਰਲੇਖ ਅਤੇ ਕਿਸ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਹੈ?
10. ਕੀ ਮੁਦਈ ਕਾਨੂੰਨ, ਜਾਂ ਇਕੁਇਟੀ ਅਤੇ ਕਿਸ ਦਰ 'ਤੇ ਕਿਸੇ ਵਿਆਜ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਸੀ?

Din Dayal ਧਾਰਾ 80, ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਕੋਡ ਦੇ ਤਹਿਤ ਨੋਟਿਸ ਦੇ ਸਵਾਲ ਨੂੰ ਦਬਾਇਆ ਨਹੀਂ
 v. ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਅਸੀਂ ਮੰਨਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਨੋਟਿਸ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।
 The Union of India (2) State of Punjab

Kapur, J. ਧਿਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਅਸਲ ਵਿਵਾਦ ਤੰਗ ਸੀਮਾਵਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ
 ਹੈ ਵਿਕਰੀ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਦੀ ਅੰਤਮਤਾ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਬਾਲਣ ਦੀ
 ਮਾਤਰਾ ਜੋ ਕਿ ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਜਿਸ ਲਈ ਸਾਦਾ
 ਝਗੜਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। 'ਬੰਨ੍ਹਿਆ ਅਤੇ ਕਿਸ ਨਾਲ ਲੜਿਆ। ਮੁਦਈ ਦੀਆਂ ਦਲੀਲਾਂ
 ਇਨ੍ਹਾਂ ਤਿੰਨਾਂ ਨੁਕਤਿਆਂ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਸਨ ਪਰ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਨੇ ਕੁਝ ਹੋਰ ਨੁਕਤੇ ਵੀ
 ਉਠਾਏ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਬਾਰੇ ਮੈਂ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਚਰਚਾ ਕਰਾਂਗਾ।

ਮੈਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਪੜਾਅ ਦਿੱਤੇ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ 'ਤੇ ਮੁਦਈ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਕਥਿਤ ਵਿਕਰੀ
 ਵੱਖ-ਵੱਖ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲਾਂ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਨਿਰਣਾ ਕਰਨ ਲਈ ਆਈ ਸੀ। ਸੈਕਸ਼ਨ 5-ਏ ਦੇ
 ਅਧੀਨ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਕਸਟੋਰੀਅਨ ਨੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 5-ਬੀ ਦੇ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹੀ ਗਈ ਵਿਕਰੀ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ
 ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਮੁਦਈ ਨੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਕਿ ਇੱਕ ਵਾਰ ਕਟੋਰੀਅਨ ਦੁਆਰਾ ਵਿਕਰੀ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ
 ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਸ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਵਿਕਰੀ ਪ੍ਰਭਾਵੀ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਹੁਣ ਬਚਾਓ ਪੱਖ
 ਦੁਆਰਾ ਚੁਣੌਤੀ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਸੈਕਸ਼ਨ 5-ਬੀ (2) ਦੇ ਤਹਿਤ ਇਹ ਪ੍ਰਦਾਨ
 ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਨਿਗਰਾਨ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਅੰਤਿਮ ਅਤੇ ਨਿਰਣਾਇਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ, ਇਸ
 ਲਈ, 1947 ਦੇ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ, ਵਿਕਰੀ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਨਿਗਰਾਨ ਦਾ ਫੈਸਲਾ
 ਅੰਤਿਮ ਬਣ ਗਿਆ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅਧੀਨ ਉਸ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੂੰ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੱਤਾ
 ਗਿਆ ਸੀ ਆਖਰਕਾਰ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿ *ਕਥਿਤ ਤੌਰ* 'ਤੇ ਨਿਕਾਸੀ ਦੇ ਹੱਕ ਦੀ
 ਵਿਕਰੀ ਜਾਂ ਹੋਰ ਕਿਸੇ ਕਿਸਮ ਦੇ ਨਿਕਾਸੀ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਬਾਰੇ, ਫਿਰ ਇਹ ਸਿਵਲ
 ਅਦਾਲਤਾਂ ਲਈ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਜਾਣ ਅਤੇ ਸਵਾਲ ਦਾ ਫੈਸਲਾ
 ਕਰਨ। ਪੂਰਬੀ ਪੰਜਾਬ ਐਕਟ, 1947 ਦੀ ਧਾਰਾ 17 ਦੇ ਤਹਿਤ, ਐਕਟ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਦਾਨ
 ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਅਤੇ ਉਸ ਐਕਟ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਚੁਕਵੇਂ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ
 ਵਰਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਸਵਾਲਾਂ ਦੇ ਘੇਰੇ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ
 ਲਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਹੁਣ ਵੀ ਇਹੀ ਕਾਨੂੰਨ ਹੈ। ਐਡ ਮਿਨਿਸਟਰੇਸ਼ਨ ਆਫ ਇਵੈਕੂਈ
 ਪ੍ਰਾਪਰਟੀ ਐਕਟ 1950 ਦੀ ਧਾਰਾ 46(ਸੀ) ਜੋ ਕਿ ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ 1947 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ
 ਧਾਰਾ 17 ਨਾਲ ਮੇਲ ਖਾਂਦੀ ਹੈ

ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਨੂੰ। ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਇਹ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ * ਪਿੰਨ ਦਯਾ! ਸੰਪਾਦਨ

" ਦੀ ਯੂਨੀਅਨ
 ਇਸ ਭਾਰਤ (2) ਰਾਜ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ, ਕਪੂਰ, ਜੇ.

ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਅਧੀਨ ਕਸਟਡੀ-ਜਨਰਲ ਜਾਂ ਕਸਟੋਡੀਅਨ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਾਰਵਾਈ 'ਤੇ ਸਵਾਲ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਿਵਲ ਜਾਂ ਰੈਵੇਨਿਊ ਕੋਰਟ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ।

ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਕਟੋਡੀਅਨ ਦੁਆਰਾ ਪੁਸ਼ਟੀ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਸੀ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਿਵਲ ਕੋਰਟ ਕੋਲ ਇਸ ਸਵਾਲ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਕਟੋਡੀਅਨ- ਵਿਕਰੀ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਨਿਗਰਾਨ ਨੇ ਆਪਣੇ ਹੁਕਮ ਮਿਤੀ 6 ਮਈ, 1949, ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀ ਪੀ.49, ਜਿਸਦਾ ਮੈਂ ਉੱਪਰ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਦੁਆਰਾ ਵਿਕਰੀ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰਨ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਇਹ ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਇੱਕ ਪੱਤਰ, ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀ ਪੀ. 50 (ਪੰਨਾ 174 'ਤੇ) ਦੁਆਰਾ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਪੇਪਰ ਬੁੱਕ), 12 ਮਈ, 1949 ਨੂੰ, ਅਤੇ, ਮੇਰੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਅੰਤਿਮ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਇਸ ਸਵਾਲ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦੀ ਕਿ ਪੁਸ਼ਟੀ ਸਹੀ ਸੀ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਇਸ ਖੋਜ ਦਾ ਨਤੀਜਾ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਮੁਦਈ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਜਾਇਦਾਦ ਦਾ ਮਾਲਕ ਬਣ ਗਿਆ। ਮੁੱਦੇ 2 ਅਤੇ 3, ਇਸ ਲਈ, ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਅਤੇ ਮੁਦਈ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਅੰਕ 4 ਤੋਂ 6 ਤੱਕ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਿਤ ਪੀ. 76 ਜਿਸਦਾ ਮੈਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਹਵਾਲਾ ਦੇ ਚੁੱਕਾ ਹਾਂ ਅਤੇ ਜੋ ਮੁਦਈ ਦਾ ਇੱਕ ਪੱਤਰ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਨੂੰ ਮਾਲ ਦੀ ਰਿਹਾਈ ਲਈ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮੁਦਈ ਕੋਲ 1,50,000 ਮਣ ਸੀ ਜੋ ਉਸਨੇ ਖਰੀਦਣ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਹੈ। . ਇਹੀ ਦਾਅਵਾ ਉਸ ਨੇ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀ ਪੀ. 75 (ਪੇਪਰ ਬੁੱਕ ਦੇ ਪੰਨਾ 141 'ਤੇ) ਵਿੱਚ ਕੀਤਾ ਸੀ ਜੋ ਕੈਂਪ ਕਮਾਂਡੈਂਟ, ਕੁਰੂਕਸ਼ੇਤਰ ਨੂੰ ਇੱਕ ਪੱਤਰ ਸੀ। ਮੁਦਈ ਵੱਲੋਂ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਭੇਜੇ ਗਏ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਪੱਤਰ ਅਤੇ ਹਲਫੀਆ ਬਿਆਨ, ਜੋ ਕਿ ਪੇਪਰ ਬੁੱਕ ਦੇ ਪੰਨਾ 161 ਤੋਂ 166 'ਤੇ ਦਰਜ ਹਨ, ਵਿਕਰੇਤਾਵਾਂ ਦੇ ਇਹ ਦਰਸਾਉਂਦੇ ਹਨ ਕਿ ਇਹ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਮਾਤਰਾ ਵਿੱਚ ਬਾਲਣ ਦੀ ਲੱਕੜ ਸੀ। ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਵੇਚ ਦਿੱਤਾ। ਮੁਦਈ ਨੇ ਗਵਾਹੀ ਵਾਲੇ ਡੱਬੇ ਵਿਚ ਜਾ ਕੇ ਸਹੁੰ ਖਾ ਕੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ 1,50,000 ਦਾ ਮਾਲਕ ਸੀ।

ਦੀਨ ਦਿਆਲ ਕੋਲ ਬਾਲਣ ਦੀਆਂ ਲੱਕੜਾਂ ਸਨ ਪਰ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ 79,000 ਮਣ ਉਸ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਕਰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਨ ਅਤੇ ਬਾਕੀ ਵਾਪਸ ਨਹੀਂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ- ਭਾਰਤ (2) ਉਸ ਨੂੰ ਸਟੇਟ ਐਡ ਅਤੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼, ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀ ਪੀ. 16, ਪੰਨਾ 17 ਓਫ ਪੰਜਾਬ, ਮਿਤੀ 13 ਜੂਨ, 1948 ਅਤੇ 14 ਜੂਨ, ਕਪੂਰ, ਜੇ. 1948 (ਪੇਪਰ ਬੁੱਕ ਦੇ ਪੰਨੇ 208 ਅਤੇ 209 'ਤੇ), ਮੈਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦੇ ਚੁੱਕਾ ਹਾਂ, ਇਹ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮੁਦਈ ਦੀ ਲੱਕੜ ਦੇ 71,000 ਮਣ ਨਹੀਂ ਸਨ। ਉਸ ਨੂੰ ਵਾਪਸ. ਇਸ ਲਈ ਮੈਨੂੰ ਇਹ ਮੰਨਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮੁਦਈ 1,50,000 ਮਣ ਬਾਲਣ ਦਾ ਮਾਲਕ ਸੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚੋਂ ਸਿਰਫ 79,000 ਮਣ ਉਸ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ 71,000 ਮਣ ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਵੱਲੋਂ ਮੁਦਈ ਦੀ ਲੱਕੜ ਦੇ ਸਮੁੱਚੇ ਸਟਾਕ ਨੂੰ ਫਰੀਜ਼ ਕਰਨ ਦੇ ਹੁਕਮ ਅਤੇ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਵੱਲੋਂ ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਬਾਲਣ ਦੀ ਲੱਕੜ ਦੀ ਰਕਮ ਵਾਪਸ ਨਾ ਕਰਨ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਧਿਰਾਂ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਗੰਭੀਰ ਵਿਵਾਦ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਯੂਨੀਅਨ ਦੇ ਵਕੀਲ ਨੇ ਘੜ੍ਹੀਆਂ ਵਿਖੇ ਪਈ 6,000 ਮਣ ਬਾਲਣ ਦੀ ਲੱਕੜ ਦਾ ਸਵਾਲ ਉਠਾਇਆ ਪਰ ਉਸ ਦੇ ਇਤਰਾਜ਼ ਨੂੰ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਕੁਝ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਜੇ ਸਬੂਤ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਅਸੀਂ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹਾਂ ਕਿ 71,000 ਮਣ ਬਾਲਣ ਦੀ ਲੱਕੜ ਉਸ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ।

ਮੁਦਈ ਦਾ ਦੋਸ਼ ਹੈ ਕਿ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਜਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨੌਕਰਾਂ ਦੁਆਰਾ 71,000 ਮਣ ਖਾਧੀ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਵੱਲੋਂ ਇਸ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਬਚਾਓ ਪੱਖਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਹਰ ਇੱਕ ਨੇ ਇਤਰਾਜ਼ ਉਠਾਇਆ ਕਿ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਦੂਜੇ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਦੀ ਸੀ ਪਰ ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਤੱਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ; ਹੁਣੇ ਦਿਖਾਓ.

ਫਰੀਜ਼ਿੰਗ ਆਰਡਰ ਤਹਿਤ ਮੁਦਈ ਦੀ ਲੱਕੜ ਨੂੰ ਫਰੀਜ਼ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਲੈ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਮੈਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਮੰਨ ਚੁੱਕਾ ਹਾਂ ਕਿ ਉਸ ਵਿੱਚੋਂ 71,000 ਮਣ ਵਾਪਸ ਨਹੀਂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਇਸ ਬਾਰੇ ਕੁਝ ਵਿਵਾਦ ਸੀ - ਕਿ ਕੀ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਦੁਆਰਾ ਲੈਣਾ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸੀ ਜਾਂ ਹੋਰ। ਉਸ ਸਮੇਂ ਜਦੋਂ ਸੰਪੱਤੀ ਨੂੰ ਫ੍ਰੀਜ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਇਸ ਨੂੰ ਨਿਕਾਸੀ ਜਾਇਦਾਦ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਬਾਅਦ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ, ਜਿਸਦਾ ਪਿਛਲਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਸੀ,

ਪੁਸ਼ਟੀ ਦੀ ਘਾਟ ਕਾਰਨ ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਵਿਕਰੀ ਬੇਅਸਰ ਹੋ ਗਈ ਸੀ, ਅਤੇ ਪੁਸ਼ਟੀ 6 ਮਈ 1948 ਨੂੰ ਹੋਈ ਸੀ। ਇਹ ਸੰਭਵ ਹੈ ਕਿ ਪੁਸ਼ਟੀ ਦਾ ਭਾਰਤ (2) ਰਾਜ ਪਿਛਲਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਲਾਗੂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਕਪੂਰ, ਜੇ. ਨਿਕਾਸੀ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਦੁਆਰਾ ਪਾਈਹਟਿਫ ਨੂੰ ਵੇਚਣ ਦੀ ਮਿਤੀ, ਪਰ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿਚ ਪ੍ਰੋਪਰਟੀ ਨਿਕਾਸੀ ਜਾਇਦਾਦ ਸੀ ਅਤੇ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਇਸ ਨੂੰ ਨਿਕਾਸੀ ਜਾਇਦਾਦ ਵਜੋਂ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰ ਸਕਦੇ ਸਨ। .

ਜਿਸ ਸਮੇਂ ਕਬਜ਼ਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਅਤੇ ਉਸ ਸਮੇਂ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨ ਅਨੁਸਾਰ, ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਪਰ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਇੱਕ ਕਲਪਨਾ ਦੇ ਕਾਰਨ ਜਾਇਦਾਦ ਮੁਦਈ ਦੀ ਸੰਪਤੀ ਬਣ ਗਈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਵਿਕਰੀ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਨਿਗਰਾਨ ਦੇ ਬਾਅਦ ਦੇ ਕੰਮ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਅਤੇ, ਇਸਲਈ, ਬਚਾਓ ਪੱਖ 71,000 ਮੈਂਡ ਦੇ ਲਈ ਪੋਟਿਫ ਨੂੰ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦੇਣ ਲਈ ਜਵਾਬਦੇਹ ਹਨ। ਬਾਲਣ ਦੀ ਲੱਕੜ ਜੋ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਜਾਂ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਜਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕਹਿਣ 'ਤੇ ਖਾਧੀ ਗਈ ਸੀ।

ਇਹ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਸੀ ਜਿਸ ਨੇ ਫ੍ਰੀਜ਼ਿੰਗ ਆਰਡਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਅਤੇ ਉਹ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕੰਮ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਬਾਲਣ ਦੀ ਕਮੀ ਨੇ ਕਾਨੂੰਨ ਅਤੇ ਵਿਵਸਥਾ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਗੰਭੀਰਤਾ ਨਾਲ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕੀਤਾ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਇਹ ਇੱਕ ਅਜਿਹਾ ਵਿਸ਼ਾ ਸੀ ਜੋ "ਮਾਲ ਦੀ ਪੈਦਾਵਾਰ, ਸਪਲਾਈ ਅਤੇ ਵੰਡ" ਦੇ ਅੰਦਰ ਵੀ ਆਉਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਸੂਬਾਈ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਆਉਂਦੀ ਹੈ। ਪਰ ਜਿਸ ਸਮੇਂ ਇਹ ਮੁਕੱਦਮਾ ਲਿਆਂਦਾ ਗਿਆ ਸੀ ਉਸ ਸਮੇਂ ਰੈਹਫ ਐਂਡ ਰੀਹੈਬਲੀਟੇਸ਼ਨ ਦਾ ਪੂਰਾ ਵਿਭਾਗ ਯੂਨੀਅਨ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਸੀ ਅਤੇ, ਇਸ ਲਈ, ਮੇਰੇ ਵਿਚਾਰ ਅਨੁਸਾਰ, ਉਸ ਨੂੰ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦੇਣ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਯੂਨੀਅਨ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਦੇਵਾਂ ਦੀ ਹੈ। ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ। ਮਾਲ ਦੀ ਅਸਲ ਸੰਭਾਲ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਉਪਭੋਗਤਾ ਸ਼ਰਨਾਰਥੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਸੀ ਅਤੇ, ਇਸ ਲਈ, ਰਾਹਤ ਅਤੇ ਮੁੜ ਵਸੋਬੇ ਦੇ ਅੰਦਰ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਬਣ ਗਈ ਸੀ, ਜੋ ਮੇਰੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ, ਬਰਾਬਰ ਦੇ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਹਨ। 'ਸੂਟ ਦੇ ਸਮੇਂ ਪੂਰਬ ਵੱਲ।

ਵਿਦਵਾਨ ਐਡਵੋਕੇਟ-ਜਨਰਲ ਨੇ ਇਕ ਨੁਕਤਾ ਉਠਾਇਆ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਦਲੀਲਾਂ ਵਿਚ ਨਹੀਂ ਲਿਆ।

ਦੀਨ ਦਿਆਲ ਨੇ ਕਾਰਵਾਈ ਦਾ ਕੋਈ ਹੋਰ ਪੜਾਅ, ਜੋ ਕਿ ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ ਡਬਲਯੂ ਨੇ ਮਾਲ 'ਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰ ਲਿਆ ਸੀ, ਉਹ ਰਾਜ ਦੀਆਂ ਵਿਧਾਨਿਕ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਦੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਅਣਗਹਿਲੀ ਕੀਤੀ ਸੀ।

ਜਿਵੇਂ ਮੈਂ ਕਿਹਾ ਹੈ, ਇਹ ਨੁਕਤਾ ਕਦੇ ਨਹੀਂ ਉਠਾਇਆ ਗਿਆ ਅਤੇ ਇਹ ਸਵਾਲ ਪੈਦਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। ਉਸਨੇ ਸਤ-ਭਜਨ ਦੁਰਗਾਪ੍ਰਸਾਦ ਬਨਾਮ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੈਕਟਰੀ ਆਫ ਸਟੇਟ (1) 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ, ਪਰ, ਮੇਰੇ ਵਿਚਾਰ ਅਨੁਸਾਰ, ਇਸ ਕੇਸ ਦਾ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਨਾਲ ਕੋਈ ਲੈਣਾ ਦੇਣਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਕਿਸੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੀ ਲਾਪਰਵਾਹੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਿਸ ਦਾ ਦੋਸ਼ ਹੈ, ਪਰ ਇਹ ਮੁਦਈ ਦੇ ਮਾਲ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿਚ ਲੈਣਾ ਹੈ ਜੋ ਸ਼ਰਨਾਰਥੀਆਂ ਲਈ ਖਪਤ

ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ ਜੋ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਸਨ। ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਕਹੇਗਾ ਕਿ ਇਹ ਅਫਸਰਾਂ ਦੀ ਲਾਪਰਵਾਹੀ ਸੀ। ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ, ਇਹਨਾਂ ਸ਼ਰਨਾਰਥੀਆਂ ਦੀ ਸਹੂਲਤ ਲਈ ਇਹ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਸਹੀ ਵਰਤੋਂ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ, ਮੈਂ ਇਸ ਵਿਵਾਦ 'ਤੇ ਰਾਜ ਕਰਾਂਗਾ।

ਫਿਰ ਸਵਾਲ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਰਕਮ ਕੀ ਹੈ ਜਿਸ ਲਈ ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਉਲਝਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਉਸ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਸੀ. 2-8-0 ਪ੍ਰਤੀ ਮਣ ਕਿਉਂਕਿ ਉਸ ਅਨੁਸਾਰ ਤਹਿਸੀਲਦਾਰ ਨੇ ਇੱਕ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਕਿ ਢੱਕ ਦੀ ਲੱਕੜ ਦੀ ਕੀਮਤ 1000 ਰੁਪਏ ਹੈ। 2-8-0 ਪ੍ਰਤੀ ਮਣ ਜੋ ਕਿ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀ ਡੀ. 87 (ਪੇਪਰ ਬੁੱਕ ਦੇ ਪੰਨਾ 125 'ਤੇ) ਅਤੇ ਜੋ ਕਿ ਪਨੀਰ ਬੁੱਕ ਦੇ ਪੰਨਾ 82, ਲਾਈਨ 23 'ਤੇ ਮੁਦਈ ਦੇ ਬਿਆਨ ਤੋਂ ਸਾਬਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਬਿਆਨ ਅਨੁਸਾਰ ਕਿੱਕਰ ਬਾਲਣ ਦੀ ਲੱਕੜ 100 ਰੁਪਏ ਵਿਚ ਵਿਕ ਰਹੀ ਸੀ। 3 ਪ੍ਰਤੀ ਮਣ। ਪਰ, ਮੇਰੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਉਸਦੇ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦਾ ਮਾਪ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਉਹ ਉਸ ਕੀਮਤ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ ਜੋ ਉਸਨੇ ਆਪਣੇ ਦੁਆਰਾ ਖਰੀਦੇ ਮਾਲ ਲਈ ਅਦਾ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਅਸਲ ਵਿੱਚ, ਮੁਦਈ ਦੇ ਵਕੀਲ ਨੇ ਮੰਨਿਆ ਕਿ ਇਹ ਉਸਦੇ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦਾ ਮਾਪ ਹੈ। ਹਰਜਾਨੇ ਦਾ ਮਾਪ ਇੱਕ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਨਿਰਣਾ ਹੈ. ਸਟੋਵੇ ਬਨਾਮ ਬੇਨਸਟੇਡ (2). ਜਿੱਥੇ ਇੱਕ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੇ ਕੁਝ ਨੂੰ ਕਾਬੂ ਕਰ ਲਿਆ

ਦੀਨ ਦਾ ਇੱਕ ਐਕਟ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਤਿਤਰ ਅੰਡੇ ਦਿੱਤੇ ਹਨ , ਅਤੇ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ 7[^] ਯੂਨੀਅਨ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਇੱਕ ਸੰਮਨ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜਿਸ ਤੋਂ ਉਹ ਜ਼ਬਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ, ਭਾਰਤ (2) ਰਾਜ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਲੈ ਗਏ ਸਨ। ਇਸ ਐਕਟ ਦੁਆਰਾ ਜ਼ਬਤ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਈ ਸ਼ਕਤੀ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਸੰਮਨ ਦੇ ਤਹਿਤ ਕਪੂਰ ਨੂੰ ਸਜ਼ਾ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਜੇ ਨੂੰ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਤੇ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਕਿ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਟਰੇਵਰ 'ਤੇ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਾਰਵਾਈ ਦੌਰਾਨ ਜ਼ਬਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਅੰਡਿਆਂ ਦੀ ਕੀਮਤ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਸੀ। ਅਸਾਮ, ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਬਨਾਮ ਮੁਰਲੀਧਰ ਅਗਰਵਾਲਾ (1) ਦੇ ਇੱਕ ਤਾਜ਼ਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਧਰਮ ਪਰਿਵਰਤਨ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਮੁਦਈ ਆਮਦਨ ਦੇ ਨੁਕਸਾਨ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਕਾਮੇਸ਼ਵਰ ਰਾਓ ਦੇ ਪੰਨਾ 816 'ਤੇ ਨੁਕਸਾਨ ਅਤੇ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿਚ ਕਾਨੂੰਨ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ:-

ਪਰਿਵਰਤਨ ਦੀ ਮਿਤੀ 'ਤੇ ਕੀਮਤ ਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨ ਦੇ ਮਾਪ ਵਜੋਂ ਮੰਨਿਆ
ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਉਹ ਨਿਯਮ ਹੈ ਜੋ ਇੰਗਲੈਂਡ ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ
ਹੁੰਦਾ ਹੈ।"

ਅਤੇ ਰਿਲਾਇੰਸ ਸਟੇਵੇ ਬਨਾਮ ਬੇਨਸਟੇਡ (2) 'ਤੇ ਰੱਖੀ ਗਈ ਹੈ, ਜਿਸ ਦਾ ਮੈਂ ਉੱਪਰ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਹੀ ਨਿਯਮ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਘੱਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਮੁਦਈ, ਇਸਲਈ, ਉਸ ਕੀਮਤ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ ਜੋ ਉਸਨੇ ਅਦਾ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਜੋ ਕਿ ਰੁਪਏ ਬਣਦੀ ਹੈ। 1-6-0 ਪ੍ਰਤੀ ਮਣ।

ਵਿਦਵਾਨ ਐਡਵੋਕੇਟ-ਜਨਰਲ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਮੁਕੱਦਮਾ ਕਟੋਡੀਅਨ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਲਿਆਂਦਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ। ਕਿਸੇ ਵੀ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਦੁਆਰਾ ਇਹ ਕਢੇ ਵੀ ਬੇਨਤੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਜਾਇਦਾਦ ਨੂੰ ਦੋ ਬਚਾਓ ਪੱਖਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਲਿਆ ਅਤੇ ਵਰਤਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ, ਮੇਰੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਐਡਵੋਕੇਟ-ਜਨਰਲ ਨੂੰ ਇਹ ਸਵਾਲ ਉਠਾਉਣ ਲਈ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਸੂਟ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਲਿਆਂਦਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ।

ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਹੋਰ ਸਵਾਲ ਉਠਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀਮਾ ਦਾ ਸਵਾਲ ਹੈ। ਇਸ ਦੀ ਦੁਬਾਰਾ ਕਢੇ ਵੀ ਬੇਨਤੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਪਰ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਦੇ ਵਕੀਲ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਧਾਰਾ 3 ਦੇ ਤਹਿਤ

ਦੀਨ ਦਿਆਲ ਲਿਮਿਟੇਸ਼ਨ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਇਹ ਫਰਜ਼ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਕੇਸ ਦੀ ਯੂਨੀਅਨ ਦੀ ਯੂਨੀਅਨ ਨੂੰ ਸਿਰਫ ਤਾਂ ਹੀ ਲਵੇ ਜੇ ਇਹ ਪਾਇਆ ਕਿ ਇਹ ਸੀਮਾ ਦੇ ਅੰਦਰ ਭਾਰਤ (2) ਰਾਜ ਸੀ। ਇਹ ਸਹੀ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਪਰ ਪੁੰਜਾਬ ਦੇ ਇਸ ਕੇਸ ਦੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਸਵਾਲ ਨਹੀਂ

ਸੀ

ਕਪੂਰ, ਜੇ ਨੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਠਾਇਆ, ਇਸ ਨੂੰ ਉਠਾਉਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ

ਹੁਣ ਕਿਉਂਕਿ ਸਭ ਕੁਝ ਇਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਸਾਬਤ ਹੋਏ ਤੱਥਾਂ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰੇਗਾ; ਅਤੇ ਬੇਨਤੀਆਂ 'ਤੇ, ਮੇਰੇ ਵਿਚਾਰ ਅਨੁਸਾਰ, ਸੀਮਾ ਦਾ ਕੋਈ ਸਵਾਲ ਹੀ ਪੈਦਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। ਭਾਵੇਂ ਸਵਾਲ ਉਠਾਉਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਇਹ ਕੇਸ ਭਾਰਤੀ ਸੀਮਾ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 48 (ਦੇਖੋ ਲੇਵਿਸ ਪੁਗ ਇਵਾਨਸ ਪੁਗ ਬਨਾਮ ਆਸ਼ੂਤੋਸ਼ ਸੇਨ ਅਤੇ ਹੋਰ) (1) ਦੇ ਅਧੀਨ ਆਉਂਦਾ ਹੈ। ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਦੇ ਵਕੀਲਾਂ ਦੀਆਂ ਖੋਜਾਂ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਦਲੀਲ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਸਫਲ ਨਹੀਂ ਹੋਈਆਂ ਹਨ। ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ, ਮੁਦਈ ਦੁਆਰਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਕੇਸ ਉਸ ਦੇ ਅਧੀਨ ਮਿਸ਼ਨ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਮੇਰੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਸੀਮਾ ਦੀ ਦਲੀਲ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਤੱਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਮੈਂ ਇਸਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਾਂਗਾ।

ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ, ਮੈਂ ਮੁਦਈ ਦੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਰੁਪਏ ਦੀ ਰਕਮ ਦਾ ਹੁਕਮ ਦੇਵਾਂਗਾ। 97,625 ਜੋ ਕਿ 71,000 ਮਣ ਬਾਲਣ ਦੀ ਲੱਕੜ ਦੀ ਕੀਮਤ ਹੈ। 1-6-0 ਪ੍ਰਤੀ ਮਣ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਦੋਵਾਂ ਧਿਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਸਹੀ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਮੁਦਈ ਦੇ ਆਪਣੇ ਅਨੁਪਾਤ ਅਨੁਸਾਰ ਖਰਚੇ ਹੋਣਗੇ ਪਰ ਛਪਾਈ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸਿਰਫ ਉਹੀ ਰਕਮ ਦੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ਜੋ ਉਹਨਾਂ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਛਾਪਣ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸੀ ਜਿਸਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਫਲਸ਼ੋ, ਜੇ. ਫਲਸ਼ੋ, ਜੇ.—ਮੈਂ ਸਹਿਮਤ ਹਾਂ।

5 ਜੂਨ, 1948 ਦੇ ਨਿਗਰਾਨ, ਇਵੈਕੁਈ ਪ੍ਰਾਪਰਟੀ, ਦੇ ਮੁਦਈ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਜਾਂ ਕਨਫਰਮਟਰੀ ਆਰਡਰ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਅੱਗ ਦੀ ਲੱਕੜ ਦੀ ਵਿਕਰੀ ਦੀ ਤੱਥ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨੀਤਾ 'ਤੇ ਸਵਾਲ ਕਰਨ ਲਈ ਸਮਰੱਥ ਹਨ। ਐਡਮਿਨਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਆਫ ਇਵੈਕੁਈ ਪ੍ਰਾਪਰਟੀ ਐਕਟ ਦੇ 46 ਅਤੇ 47, 1950 ਦੇ ਐਕਟ ਨੰ. XXXI)?

3. ਜੇਕਰ ਮੁੱਦਾ ਨੰਬਰ 2 ਸਾਬਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਕੀ ਸਾਚੇ ਟਿਫ ਨੇ ਪਿੰਦਰਸੀ, ਪਿਹੋਵਾ ਰੋਡ, ਧੀਰਪੁਰ ਵਿਖੇ 1,50,000 ਮਣ ਅੱਗ ਦੀ ਲੱਕੜ ਖਰੀਦੀ ਸੀ,

(1) ILR 28 Bom. 314

ਡਿਸਕਲੇਮਰ:- ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਰਣਾ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ, ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ-ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

(1) A.I.R. 1952 Asam 141

(2) (1909) 2 K.B. 415

1271

PUNJAB SERIES

[VOL. 1
ਮਹਿਕਮਾ